

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE NR. 202

Op 6 mei 1899 stelde Louis Van Biesbroeck in de rubriek "Beeldhouwwerken - St.-Jacobskerk - XVIIe eeuw" in het Frans een fiche op over

Het Tabernakel van de St.-Jacobskerk

Dit gebouwtje is een van de laatste specimens van die tabernakels in torenvorm, in gebruik op het einde van de Middeleeuwen en gedurende de Renaissance, waarvan dat van Zoutleeuw het rijkste type is in ons land. Zoals alle gebouwtjes van dat soort is het geplaatst in de opening van een arcade, links van het koor. Alhoewel het niet meer de zuiverheid van vorm bezit die karakteristiek was voor de mooie voortbrengselen van de Renaissance, geeft zijn slanke silhouet toch een gelukkig effect in de kerk.

Het gebouwtje is zeshoekig met boven elkaar geplaatste verdiepingen in marmer van verschillende kleur en het wordt bekroond door een vergulde pelikaan in zijn nest.

De zes zijden van dit heiligdom, boven het voetstuk, zijn versierd met geajoueerde en gegraveerde koperen panelen met bijbelse onderwerpen; daarboven bas-reliëfs in witte marmer de kerkvaders voorstellend. Boven deze zijden bevindt zich een rij van zes nissen met beeldjes van witte marmer tussen gejaspeerde zuiltjes. Het bovenste gedeelte is cirkelvormig. Net als voor het Bronchorst-monument in de aangrenzende arcade staat men voor een tegenstrijdigheid voor het vaststellen van de datum van zijn oprichting.

Het jaarteken 1593 gegraveerd op de omlijsting van de koperen panelen schijnt moeilijk verenigbaar te zijn met zijn halfslachtig karakter en het gebrek aan finesse van het beeldhouwwerk.

Volgens Kervyn de Volkaersbeke zouden de panelen ouder zijn dan het monument dat van de XVIIe eeuw zou zijn. Dat is nauwelijks aanvaardbaar. Alles wijst er op dat ze gemaakt werden voor het gebouwtje : de stijl van de versieringen van de onderwerpen gegraveerd in de medaillons zijn in perfecte overeenstemming met het karakter van het ensemble.

Het tabernakel van de St.-Jacobskerk.

Althoe kleding bijna nu maar te zien is op de markt, is het toch een heel mooi voorbeeld van een heel goed gebruik van de stoffen die men toen had. Het is een heel mooi voorbeeld van een heel goed gebruik van de stoffen die men toen had. Het is een heel mooi voorbeeld van een heel goed gebruik van de stoffen die men toen had.

Alles wel beschouwd, mag men aannemen dat het ensemble van het tabernakel van deze datum is die grenst aan de XVIIe eeuw en dat het, zoals het Bronchorst-monument, later wijzigingen heeft ondergaan.

Er bevindt zich in de aanpalende afsluiting een grafplaat met een inscriptie die laat veronderstellen dat het zo geweest is. Zie hier deze inscriptie : Hic jacent Ds Joannes Bapta et Da Maria Luytens qui marmore hoc chorum et Eucharistiam decorarunt. Obiit ille 147bris 1704, illa 2 julii 1705."

Moet men door "Eucharistiam" begrijpen dat ons tabernakel gewijzigd zou geweest zijn terzelfdertijd met het Bronchorst-monument ?

Men zou het gemakkelijk kunnen geloven en het is wat het meest waarschijnlijk schijnt. De ontaarde vormen van het monument zijn dan natuurlijk verklaarbaar.

Dit tabernakel werd nog beschadigd door een kanonskogel die de kerk binnendrong bij het bombardement van de stad door de Oostenrijkse troepen van het Spanjaardskasteel, gedurende de Brabantse Omwenteling. De beeldhouwer Lagye herstelde het in 1789.

Cf. Kervyn De Volkaersbeke, *les Eglises de Gand*, t.II, pp. 21-22 - Fr. De Potter, *Gent*, t.VII, p. 34.

LODEWIJK XVIII IN GENT

Op 30 maart a.s. zal het precies 175 jaar geleden zijn dat Lodewijk XVIII in Gent aankwam voor een verblijf dat bijna 3 maanden zou duren. Een gelegenheid, dachten we, om deze gebeurtenis eens opnieuw te laten belichten door Pierre Kluyskens aan de hand van een artikel dat hij destijds schreef. Zoals altijd gebeurt deze herpublicatie met de vriendelijke toestemming van de familie Kluyskens.

Het verblijf van Lodewijk XVIII gedurende de beruchte Honderd Dagen in het Hotel d'Hane - Steenhuyse in de Veldstraat, is ongetwijfeld het langste dat ooit een vreemde monarch te Gent hield : het gelukkigste wel niet, want zelden heeft een koning zo vele bange dagen beleefd als de arme en zwaarlijvige 18e en laatste Lodewijk, in de grote salons van de Veldstraat. Voor de Gentenaren was het werkelijk een buitenkansje de uit zijn land gevluchte koning binnen hun muren te mogen ontvangen : het was nu eenmaal geen bezetting en men kreeg gelegenheid dag in dag uit, nieuwe vedetten te begroeten : een volledig ministerie, prinsen en prinsessen, diplomaten, een gans Hof, vertegenwoordigers van alle Europese volkeren, uniformen, officieren die de terrassen van de Kouter met kleur en gelach